

NÁVOD K POUŽITÍ STATISTIK

Veřejné rozhraní se statistikami¹ umožňuje prohlížet agregované údaje o počtech realizovaných studentských mobilit². Mobility zaměstnanců do statistik nejsou zahrnuty. Rovněž nejsou zahrnuty mobility zahraničních studentů, kteří studují na MU jako běžní studenti, například v tříletém bakalářském studijním programu³. Statistiku rovněž nezahrnují studenti studující v *Joint Degree* programech. Statistiku tedy zahrnují především výměnné a mobilitní pobyty, ale ne všechny, jak bude vysvětleno níže.

1 NA CO SI DÁT POZOR PŘI INTERPRETACI STATISTIK

Při interpretaci statistik je třeba bezpodmínečně porozumět následujícím třem otázkám:

1. Co uvedená čísla vlastně vyjadřují?
2. Jsou uvedená čísla naprosto přesná?
3. Jsou uvedená čísla kompletní?

1.1 CO UVEDENÁ ČÍSLA VLASTNĚ VYJADŘUJÍ?

Zobrazená čísla nejsou počty studentů, kteří někam v daném období vyjeli. To proto, že jeden člověk může vycestovat několikrát po sobě. Jsou to tedy počty pobytů? Ani to nemusí být úplně pravda. Jeden pobyt téhož člověka totiž zasahovat do více jak jednoho sledovaného období (např. do roku 2015 i 2016) a takový pobyt se pak rozsekne a objeví se jednou v každém sledovaném časovém úseku⁴ jednou. Výsledný součet pobytů např. za roky 2015, 2016 určitě nebude vyjadřovat reálný počet pobytů, ale bude navýšený o všechny pobyty, které se rozsekly a započítaly do více jak jednoho kalendářního roku.

Pokud bychom však vyjeli jen pobyty za jeden konkrétní kalendářní rok, např. 2015, tak si můžeme být jisti, že žádný pobyt v něm vícekrát než jednou nebude. Zde ale musíme řešit opačný problém – chceme např. do roku 2016 zahrnout i ty, kteří například vyjeli v období 1. 12. 2015 až 3. 1. 2016? Tři dny je krátká doba a tento pobyt by patrně měl být započítán jen do roku 2015. Tento problém řeší možnost nastavit minimální počet dní trvání pobytu ve sledovaném období. Nebo můžeme rozseknutí pobytů a jeho duplicitnímu započítání zamezit aktivací nastavení *Vyjmout mobility, které začaly v předchozím roce*.

1.2 JSOU UVEDENÁ ČÍSLA NAPROSTO PŘESNÁ?

Nejsou. Přesnost se liší program od programu. Nejvyšší přesnost statistiky vykazují pro programy, které administruje CZS. Například statistiky pro Erasmus+ jsou vysoce přesné, protože všechny mobility jsou evidovány v ISOISu s přesností nutnou pro vykazování pobytů Evropské komisi v závěrečných zprávách. Nejvíce nepřesností je naopak u programů, které si administrují fakulty samy a neprojdou kontrolou na CZS. Je to důsledek například toho, jakým studenty zadávají údaje o svém pobytu do IS MUNI. Pokud zadají například chybný program a nikdo to po nich nezkontroluje, tak systém převezme chybné údaje.

¹ <https://isois.ois.muni.cz/public/statistics/>

² Jde zejména o bakalářské, magisterské a doktorandské pobyty. Pobyty postdoktorandů sice ze statistik odfiltrovány nejsou, ale ve většině zdrojů, z nichž statistiky čerpají, evidování nejsou, takže tvoří ve výsledku jen nepatrné procento všech mobilit.

³ Zde mluvíme o těch, kteří prošli standardním přijímacím řízením (TSP zkoušky atd.). Ve statistikách jsou však uvedeni někteří studenti Erasmus Mundus, kteří studovali přes tento program na magisterské či doktorské úrovni několik let, protože to tento mobilitní program umožňoval.

⁴ Sledovaným časovým úsekem rozumíme kalendářní nebo akademický rok nebo semestr.

Při zařazování pobytů do jednotlivých časových období je pro skript velice důležité znát přesná data od/do, kdy se pobyt konal. Tato data však u některých pobytů jsou známa jen rámcově jako semestry, v rámci nichž pobyt probíhal. Skript pak musí pracovat s daty oficiálního začátku/koncem semestru. V tom okamžiku jsme v podstatě vystaveni další nepřesnosti, protože student mohl pobyt ukončit například o několik týdnů před oficiálním koncem semestru, pokud například zkoušky udělal hned na začátku zkouškového období. A přesné datum odjezdu pak nemusí být nikde evidováno⁵.

1.3 JSOU UVEDENÁ ČÍSLA KOMPLETNÍ?

Nejsou, a to z toho důvodu, že do statistik nejsou zahrnuty některé programy nebo jsou zahrnuty jen pro určité časové období. Jde zejména o přijíždějící studenty v programech, které si organizují fakulty samy (pobyty přes fakultní smlouvy, CEEPUS, Visegradský fond, Mezvládní dohody, Erasmus+ stáže a freemoveři). Ačkoli k těmto programům existují přihlášky v ISOISu, některé fakulty tyto přihlášky nepoužívají, a zahrnutí dat do statistik pouze těch fakult, které se elektronické přihlášky používají, by akorát zkomplikovalo interpretaci dat, protože pro některé fakulty by čísla byla uvedena, zatímco u jiných ne. Pokud by uživatel neaktivoval parametr *Fakulta*, viděl by jen celková čísla a pravděpodobně by si neuvědomil, že to jsou počty odpovídající jen několika fakultám.

Dále jsou to například letní školy, které mohou ve statistikách chybět. To proto, že pokud si student nezažádá o uznání kreditů z letní školy, tak je možné, že se daný pobyt ani neeviduje (ani v IS MUNI ani v ISOISu). Nepřesnost vnesená do systému z *Evidence pobytů* v IS MUNI může být způsobena i tím, že student chybně vybere typ programu. Mnoho studentů například místo evropského Erasmu vybralo Erasmus Mundus. ISOIS se tuto chybu částečně snaží eliminovat tím, že zkoumá i to, zda položce typu programu odpovídá i cílová země.

Pak jsou tu pobyty, o jejich existenci víme, ale do statistik zařazeny nejsou. Jde zejména o pobyty evidované v IS MUNI pod označením *Ostatní, Stipendia Paul Robitschek, Stipendia tchajwanské vlády* atd. I v samotném ISOISu se nacházejí některé přihlášky, které do statistik nezahrnujeme. Některé fakulty (zejména Filozofická fakulta) využívá ISOIS pro sběr přihlášek *Stipendistů a Krajanů v zahraničí*. Tyto přihlášky do statistik nezahrnujeme z důvodu, který jsme již zmínili u ostatních přihlášek fakult.

Absence některých programů ve statistikách tedy znamená, že je velmi nebezpečné brát koncová čísla za všechny programy a vydávat je za celkové počty realizovaných mobilit na MU. Skutečné číslo bude vždy o něco vyšší. Nejbezpečnějším způsobem je tedy vyjždět statistiky za určitý program nebo za programy, které administruje CZS.

⁵ Z toho pak vyplývá fakt, že pokud modul statistik použijeme pro zprávu, kde je například požadováno, aby byly zahrnuty jen mobility, které trvaly déle jak 28 dní v daném kalendářním roce, tak nám stejně vyjedou všichni, kteří měli pobyt v podzimním semestru předchozího kalendářního roku, protože tento semestr oficiálně končí cca v půlce února.